

Síntiúis do TDanna, Seanadóirí agus Feisirí de Pharlaimint na hEorpa in 2022

Coimisiún um Chaighdeán in Oifigí Poiblí
Standards in Public Office Commission

An Coimisiún um Chaighdeán in Oifigí Poiblí
6 Ardán Phort an Iarla
Baile Átha Cliath 2 D02 W773
Guthán: (01) 6395666 E-Mail: info@sipo.ie
Láithreán Gréasáin: www.sipo.ie
Twitter: @SIPOCireland

Nollaig 2023

Brollach

Thar ceann an Choimisiúin um Chaighdeán in Oifigí Poiblí, táim sásta an tuarascáil seo a chur faoi bhráid an Chinn Chomhairle i gcomhréir le halt 4(1) den Acht Toghcháin, 1997, arna leasú (an tAcht). Cuireadh na ráitis síntiús/dearbhuithe reachtúla a dtagraítear dóibh sa tuarascáil faoi bhráid an Choimisiúin um Chaighdeán in Oifigí Poiblí de bhun alt 24 den Acht. Cuireadh deimhnithe na síntiús airgeadaíochta/na ndearbhuithe reachtúla agus ráitis ó institiúidí airgeadais faoi bhráid de bhun alt 23B den Acht.

Garrett Sheehan
Cathaoirleach
An Coimisiún um Chaighdeán in Oifigí Poiblí
Nollaig 2023

Caibidil 1: Réamhrá

Tá ar gach duine ar ball de Dháil Éireann (TD), ball de Sheanad Éireann (Seanadóir) nó ball de Pharlaimint na hEorpa (FEP) é/í, i rith bliain féilire, ráiteas síntiús, deimhniú síntiús airgeadaíochta, dearbhú reachtúil agus, sa chás gur cuí, ráiteas bainc maidir leis an mbliain roimhe sin, a chur faoi bhráid an Choimisiúin um Chaighdeán in Oifigí Poiblí (an Coimisiún) faoin 31 Eanáir an bhliain dar gcionn.

Is cion é mura seoltar na tuairisceáin riachtanacha ar aghaidh faoin spriocdháta reachtúil. Nuair a bhíonn duine ciontach i gcion faoin alt seo, dlífeair, ar é nó í a chiontú go hachomair, fíneáil nach mó ná €2,500 agus fíneáil leanúnach nach mó ná €500 sa lá do gach lá, i ndiaidh ciontú, nár seoladh na tuairisceáin reachtúla ar aghaidh go fóill.

Baineann an tuarascáil seo leis na tuairisceáin reachtúla a sheol TDanna, Seanadóirí agus FPEanna ar aghaidh maidir leis an mbliain 2022.

Cuirtear sonraí ar fáil faoi shíntiús a nochtar agus a rinneadh sna hAguisíní leis an tuarascáil seo.

Caibidil 2: Eolas Ginearálta

D'fhoilsigh an Coimisiún um Chaighdeáin treoirlínte do TDanna, Seanadóirí agus FPEanna (a dtagraítear dóibh i dteannta a chéile anseo istigh mar “baill”) maidir le síntiúis ina leagtar amach na riachtanais a bhaineann le ceisteanna éagsúla cosúil le síntiúis a ghlacadh agus a nochtadh, síntiúis choiscthe agus cuntais síntiúis pholaitíochta. Tá na treoirlínte (a dtugtar achoimre orthu sa tábla seo a leanas) ar fáil ar láithreán gréasáin an Choimisiúin, www.sipo.ie.

Tábla achomair síntiúis do TDanna, Seanadóirí agus FPEanna

Cuntas síntiúis	Caithfidh TD, Seanadóir nó FPE cuntas síntiúis polaitíochta a oscailt i ndiaidh síntiúis breis agus €100 a fháil (murar osclaíodh ceann cheana féin).
Síntiúis airgid	Is é €200 an síntiúis uasta airgid thirim is féidir le TD, Seanadóir nó FPE a ghlacadh ó dheontóir in aon bhliain féilire amháin.
Deontóirí Corparáideacha	Is é €200 an síntiúis uasta is féidir le TD, Seanadóir nó FPE a ghlacadh ó dheontóir corparáideach in aon bhliain féilire murach go bhfuil an deontóir corparáideach cláraithe i gClár na nDeontóirí Corparáideacha atá á choimeád ag an gCoimisiún. Caithfidh páirtí polaitíochta ar mian leo síntiúis a íoc ar chuspóirí polaitiúla a sháraíonn €200 i mbliain féilire clárú mar dheontóir corparáideach leis an gCoimisiún sular féidir leo síntiúis den sórt sin a íoc.
Deontóirí aonair	Caithfear gach síntiúis a fuair TD, Seanadóir nó FPE a sháraíonn €600 a nochtadh i ráiteas na síntiúis.
Síntiúis uasta	Is é €1,000 an síntiúis uasta is féidir le TD, Seanadóir nó FPE a ghlacadh i mbliain ar leith ó dheontóir aonair nó ó dheontóir corparáideach.
Síntiúis iolracha	Nuair a dhéanann deontóir síntiúis le beirt fhaighteoirí nó níos mó (baill iolracha den pháirtí céanna nó le ball páirtí amháin nó níos mó agus leis an bpáirtí féin), ar mó ná €1,500 luach comhiomlán an tsíntiúis, tá air/uirthe foirm shíntiúis a chur faoi bhráid an Choimisiúin faoi alt 24 (1A).
Síntiúis choiscthe	<ul style="list-style-type: none">• Aon síntiúis a sháraíonn na teorainneacha a luaitear thuas• Ní féidir glacadh le síntiúis anaithnid a sháraíonn €100• Ní féidir glacadh le síntiúis eachtracha, ar luach ar bith, ó áiteanna lasmuigh d'oileán na hÉireann, seachas ó shaoránach Éireannach

Nóta: tá rialacha breise síntiúis i gceist i dtaobh páirtithe polaitíochta agus tríú páirtithe. Féach www.sipo.ie le haghaidh tuilleadh eolais.

Caibidil 3: Síntiúis a nochtadh

Tugtar achoimre in Aguisín 1 ar shíntiúis a nochtadh. Is féidir ráitis síntiúis aonair a fheiceáil ar láithreán gréasáin an Choimisiúin.

Bhí ar 233 ball agus iarbhall ráitis síntiúis a sheoladh ar aghaidh maidir le 2022, na baill seo a leanas ina measc:

- 160 TD
- 60 Seanadóir
- 13 FPE

Tuairisceáin a fuarthas

Bhí oibleagáid ar gach ball a ráitis síntiúis a sheoladh ar aghaidh faoin 31 Eanáir 2022. Nuair a aimsíonn an Coimisiún mionearráid nó easnamh i ráiteas síntiúis, cuirfidh sé sonraí faoin earráid nó faoin easnamh faoi bhráid an bhaill agus cuirfidh sé an ball ar an eolas go dtugtar 14 lá dó/di ó dháta an fhógra inar féidir an earráid a cheartú nó an t-easnamh a chur ina cheart.

Bhí na ceanglais comhlíonta go substainteach ag gach ball, ach bhí roinnt mioncheisteanna le réiteach go fóill. Tá na ceisteanna seo á bhfiosrú. Mar gheall go bhfuil gach ball comhlíontach go substainteach, níor cuireadh aon chomhaid faoi bhráid an Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí.

Sa tábla in feictear gur nocht baill síntiúis maidir le 2022 a raibh luach €6,033 san iomlán orthu. Is méadú é seo ón bhfigiúr coibhéiseach do 2021 - €3,800.

Caibidil 4: Síntiúis a nocht deontóirí faoi alt 24 (1A)

Foráiltear in Alt 24 (1A) den Acht gur gá do dhuine aonair ráiteas síntiús agus dearbhú reachtúil a chur faoi bhráid an Choimisiúin má dhéanann sé/sí síntiús a sháraíonn luach comhiomlán €1,500 i mbliain ar leith le beirt nó níos mó ar bhaill iad den pháirtí polaitíochta céanna nuair a rinneadh na síntiús, nó le páirtí polaitíochta agus le ball amháin nó níos mó dá bhaill. Caithfear sonraí faoi na síntiús agus na daoine lena ndearnadh iad a thabhairt sa ráiteas síntiús, agus caithfear iad a sheoladh ar aghaidh faoin 31 Eanáir an bhliain dar gcionn.

Mura mbeartaíonn deontóir an ceanglas seo a chomhlíonadh agus más eol do bhall nó do pháirtí é seo, cuirtear cosc ar an mball/ar an bpáirtí glacadh le síntiús ón duine aonair sin.

Ní bhfuarthas ráitis síntiús ar bith ó dheontóirí aonair maidir le 2022. Nocht beirt dheontóirí síntiús a raibh luach €3,570 san iomlán orthu maidir le 2021.

Caibidil 5: Foilsiú ráitis síntiús

Chuir an Coimisiún na ráitis síntiús a dtagraítear dóibh sa tuarascáil seo faoi bhráid gach Tí an Oireachtais inniu, de bhun alt 24 (7) (a) den Acht, agus tá na cáipéisí ar fáil ar láithreán gréasáin an Oireachtais www.oireachtas.ie.

Tá na ráitis síntiús a fuarthas ar fáil anois ar láithreán gréasáin an Choimisiúin. Tá cóip den tuarascáil seo agus den phreaseisiúint a ghabhann léi ar fáil freisin ar an láithreán gréasáin an Choimisiúin, www.sipo.ie.

Ní gá deimhnithe maidir le síntiúis airgid, dearbhuithe reachtúla agus na ráitis bhainc a ghabhann leo a chur faoi bhráid na dTithe agus níl siad ar fáil don phobal chun iniúchadh a dhéanamh orthu, mar atá leagtha síos in Alt 23B(8) den Acht Toghcháin 1997.

Aguisín 1 – Síntiúis nochta ag baill

Ball	Páirtí	Líon na síntiús	Luach na síntiús €
An Seanadóir Shane Cassells	Fianna Fáil	1	1,000
An Seanadóir John McGahon	Fine Gael	1	1,000
Paul Murphy TD	Dlúthpháirtíocht/ Pobal roimh Bhrabús	3	3,000
Leo Varadkar TD*	Fine Gael	1	1,033
Iomlán			6,033

* €33.20 sa bhreis a tugadh ar ais don deontóir